

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

P 0 5 3 A 3 0 1 1 1

ZIMSKI ROK

SLOVENŠČINA KOT DRUGI JEZIK

Izpitna pola 1

Razčlemba neumetnostnega besedila

Torek, 14. februar 2006 / 60 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik. Izpitni poli so priloženi priloga z neumetnostnim besedilom in dva ocenjevalna obrazca.

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro na označeno mesto zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca.

V tej izpitni poli je 24 nalog. Rešitve vpisujete z navadno rabo velikih in malih pisanih ali tiskanih črk v prostor, ki je za to predviden, z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pri nalogah izbirnega tipa za odgovor obkrožite samo po eno črko, če v navodilu za reševanje naloge ni določeno drugače.

Pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Naloge, pisane z navadnim svinčnikom, se točkujejo z nič (0) točkami. Pišite razločno. Nečitljive rešitve ter nejasni popravki se točkujejo z nič (0) točkami. Če se zmotite, napačno rešitev prečrtajte in napišite novo. Rešitve, vpisane s samimi velikimi črkami (verzalkami), se točkujejo z nič (0) točkami.

Pazite na slovnično in pravopisno pravilnost odgovorov.

Število točk, ki jih lahko dobite za posamezne naloge, je navedeno v izpitni poli.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 1 prazno.

[illegible]

Pozorno preberite izhodiščno besedilo in rešite naloge.

1. Besedilo, ki ste ga prebrali, je bilo objavljeno v
- a) slovenskem časopisu Delo.
 - b) italijanskem časopisu Corriere della Sera.
- (1)
2. Zakaj ni naveden avtor besedila?
- a) Ker je besedilo napisalo več avtorjev.
 - b) Ker je besedilo prirejeno po tujem tisku.
 - c) Ker se taka besedila ne podpisujejo.
- (1)
3. Poimenujte temo besedila.
- _____
- (1)
4. Obkrožite DA, če je trditev pravilna, ali NE, če ni.
a) Punčko iz žgane gline so uporabljali kot votivni predmet.	DA	NE
b) Punčko so našli v nekoč naseljeni vasi.	DA	NE
c) Punčko iz gline je odkril Paolo Orsi.	DA	NE
č) Natančna izkopavanja so stekla leta 2003.	DA	NE
- (4)
5. Obkrožite črke pred štirimi trditvami, ki ne ustrezajo vsebini izhodiščnega besedila.
- a) Današnja barbika je dobila ime po prvi odkriti punčki.
 - b) V bronasti dobi je bilo plačilno sredstvo denar.
 - c) Na glavi punčke je mogoče prepoznati nos in oči.
 - č) Na območju izkopavanja so ljudje opravljali verske obrede.
 - d) S takimi punčkami so se igrali ob posebnih priložnostih.
 - e) Telo punčke je bilo verjetno iz krp ali lesa.
- (4)
6. Zakaj je avtor najstarejšo igračo poimenoval barbika? Odgovorite v povedi.
- _____
- (2)

7. Sporočevalec je v besedilu predvsem

- a) utemeljeval smisel arheoloških odkritij.
- b) pripovedoval o poteku arheoloških izkopavanj.
- c) predstavljal zanimivo najdbo.

(1)

8. V vsaki vrstici izberite eno od ustreznih trditev ob poševnici in jo podčrtajte.

Besedilo je

namenjeno širši/strokovni javnosti.

jezikovno zapleteno/preprosto.

prvotno govorjeno/zapisano.

prikazovalno/poizvedovalno.

(4)

9. Besedilo je

- a) uradnovalno.
- b) publicistično.
- c) praktičnosporazumevalno.

(1)

10. Besedilo vsebuje

- a) predvsem resnične podatke (dejstva).
- b) predvsem subjektivno stališče (mnenje).

(1)

11. Naslednji povedi izražata tudi piščevo subjektivno stališče (mnenje). Prva poved ga izrazi z glagolsko obliko, druga s členkom. Izpišite ju.

*Punčko so našli v ruševinah kolibe, ki naj bi bila nekoč del vasi z okoli tisoč prebivalci.
Telo te igrače se žal ni ohranilo.*

glagolska oblika (iz 1. povedi)

členek (iz 2. povedi)

(2)

12. Katera poved natančno ustreza pomenu povedi: *Glava po dolžini ne presega palca?*

- a) Glava je enako dolga kot palec ali daljša od njega.
- b) Glava je enako dolga kot palec ali krajša od njega.
- c) Glava je enako dolga kot palec.

(1)

13. Iz podnaslova izpišite sopomenski izraz besede *bržčas*.

_____ (1)

14. Še enkrat preberite prvo poved zadnjega odstavka besedila (*V Mursii ...*).

A Poiščite sopomenko besede *najdba* in jo zapišite.

B V isti povedi sta uporabljeni dve sopomenki. Napišite ju.

_____ (2)

15. Kaj pomeni, da so na glinene ploščice vpisovali presežek blagovne menjave? Odgovorite v povedi.

(2)

16. Podčrtajte tvorjenke med naštetimi besedami in izpišite pomanjševalnice.

bržčas, na, punčka, doba, dandanes, tudi, posodica, le

Pomanjševalnice: _____ (2)

17. Dopolnite povedi, tako da osebna lastna imena (v oklepajih) postavite v ustrezna sklona.

Arheološko izkopavanje se je začelo s (Paolo Orsi) _____ .

Oblasti niso podpirale arheološke odprave (Paolo Orsi) _____ .

Arheološko odkopavanje pod vodstvom (Sebastiano Tusa) _____
so podprle tudi oblasti.

Ob pomembnem odkritju se je novinar pogovarjal s (Sebastiano Tusa) _____
_____ .

(4)

18. Samostalniški zvezi z desnim prilastkom pretvorite v samostalniški zvezi z levim prilastkom.

telo iz lesa	
glava punčke	

(2)

19. Naslednja izraza zapišite s samimi črkami.

1859. leta _____

leta 1935 _____

(2)

20. Izpolnite preglednico, tako da pridevnike postavite v ustrezne oblike.

Osnovnik	Primernik	Presežnik
viden		
		najstarejši
majhen		

(3)

21. Dopolnite poved.

Izrazi Sredozemsko morje, Mursia, Pantelleria so napisani z veliko začetnico, ker

_____ .

(1)

22. Zakaj je besedna zveza *majhne ploščice* neustrezna? Odgovorite v povedi.

(2)

23. Popravite slovnične in pravopisne napake, v vsaki povedi sta dve.

Najdli so štiri centimetrsko glavo punčke.

Iskopavanje je bilo oteženo saj je področje težko dostopno.

Polek ostankov igrače, so našli tudi posodice.

V Bronasti dobi so bile na Siciliji drugačne življenske razmere.

(4)

24. Izvedeli ste, da so pri gradnji nove ceste v bližini vašega kraja odkrili pomembno arheološko nahajališče. Zamislite si, da ste Mirka/Mirko Koren in bi radi kot novinar/-ka šolskega časopisa napisali članek o odkritju starodavnega naselja, zato Arheološkemu inštitutu napišite uradno prošnjo za dovoljenje, da lahko spremljate delo arheologov. Manjkajoče podatke si izmislite sami.

(12)

PRAZNA STRAN